Posudek bakalářské práce Terezy Nejtkové

Ve své bakalářské práci se Tereza Nejtková podjala úkolu edičně připravit sbírku povídek Růženy Jesenské *Mimo svět*. Pečlivě srovnává vydání časopisecká a novinová, podrobně popisuje typy edičních zásahů, text důsledně připravuje podle návodu autorů příručky *Editor a text*. Ale i tak přece jen dojde k drobným potížím, ke kterým dochází vždy a je třeba se nad nimi zamyslet. Např. v povídce o krásné Siranuš by město jako Odessa mohlo být zapsáno jako Oděsa, podobně jako Murad místo Murat. Jde samozřejmě o drobnosti, ale právě ty otevírají různé rozvahy nad tím, jak vlastně editovat. Editorská práce není mechanická a vyžaduje neustálé řešení drobných otázek, které v celku vytvářejí specifičnost edicí.

Tuto edici provází určitá mechaničnost, projevuje se ve vysvětlivkách: vysvětlují se fakta obecně známá a zdá se, že by tedy autorka měla vysvětlit všechna slova, tak např. Sofii vysvětluj jako hlavní město Bulharska, dále slova smaragd, jantar, eben (rozhodla-li se autorka vysvětlit všechny drahé materiály, které se v textu objevují, musela by zde, bráno do důsledku, být i slova zlato a stříbro), stejně se snaží popsat i rostliny (ve vysvětlivkách najdeme slova jako ibišek) nebo neobvyklé slovní tvary jako např. zasteskle (kde se ale nerozlišuje, zda jde o starší tvar nebo skutečně určitou specifickou poetiku Jesenské) a také historické nebo mýtické osobnosti a jejich díla. Zde vidím vady nejen drobné, ale poněkud zásadnější. Autorka například poměrně rozsáhle vysvětluje jméno a některé další okolnosti Griegovy skladby *Erotik* například, že dnes existuje Griegovo museum. Vysvětlivka by ale měla spíše postihnout, že Griegova krátká a o to více populární lyrická klavírní skladba *Erotik* má číslo op. 43 no. 5, je z roku 1887 a má-li tam být ještě nějaká doplňující informace, tak spíše o tom, proč Jesenská využila tuto skladbu. Knut Hamsun není jen nositel Nobelovy ceny, ale autor ve své době závažné novely *Hlad*, která stylově, svými popisy tělesné zkušenosti hladu, omámila celé generace a dekadenty především. Pokud vysvětluje Correggiovu *Ledu s labutí*, asi by bylo vhodné vysvětlit samotný mýtus Lédy s labutí, který je sám o sobě erotický, ve své době čitelný, ale dnes už mnohem méně. Doporučovala bych také vysvětlit, že japonerie, které se připomínají v Noci ve starém zámku, jsou zase dobově příznačné pro určitý typ artistní stylizace, Hokusaiova reduktivní a symbolická malba a kresba spoluvytvářejí vizualitu fin de siècle a u Jesenské podtrhují její stylovou ornamentálnost či to, že jméno Siranuš není voleno náhodně a není autorské, protože je celá povídka zasazena do arménské a turecké kultury a dějin a jméno hlavní hrdinky odkazuje k nejslavnější arménské herečce Merobe Kantarjian užívající jméno Siranuš, jež byla slavná po celé Evropě a patřila k několika emblematickým reprezentacím ženství fin de siècle. Vysvětlivky jsou tedy, podle mne velmi neproporční a zdají se být opravdu mechanické. Nejde tu jen o to, co považuje za obecně známé studentka, ale je to samozřejmě otázka ediční, co se editor rozhoduje objasnit a proč.

Tyto menší výhrady mne dovádějí k poznámkám k úvodu, který je také velmi mechanický a vůbec neuvádí do problematiky dekadentní prózy Jesenské. Kromě jedné diplomové práce zde chybí jakákoliv literatura o Růženě Jesenské, která přece jen dnes tak zcela nechybí. Autorka se evidentně příliš nenamáhala napsat svůj vlastní portrét Jesenské a opsala v podstatě úvodní odstavec z *Lexikonu české literatury*. Ale zdá se, že si už nepřečetla druhou část výkladu, která by jí napomohla popsat typ tvorby Jesenské a také by ji bibliografie mohla lépe zorientovat v další literatuře a umožnila by jí využít třeba monografii Jana Opolského k Růženě Jesenské nebo jiné drobnější portréty. *Lexikon* sice nezachycuje nejdůležitější práce k Růženě Jesenské, jsou pro něj příliš nové, mezi jinými hlavně práce

Roberta Pynsenta (jsou dostupné v češtině), specificky v monografii dekadentní tribuny *Moderní revue* z roku 1995. V práci se ovšem vůbec nikde nedozvíme, že Růžena Jesenská měla cosi do činění právě s tímto dekadentním časopisem.

Objem práce, který studentka předvedla, je úctyhodný, její práce je pečlivá a je to dobrý začátek pro další ediční práci.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku velmi dobře.

Libuše Heczková